

FAHRENHEIT 451

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Març 2012 - Núm. 43

Mil serveis menys

Les sortides per incendis i salvaments cauen un 12%

Vuit bombers ferits per una deflagració a Sarrià

Josep Maria Fontclara, nou director de Bombers

Foto: Josep Ramon Carme

Ajuntament de
Barcelona

Quan l'èxit més gran és no haver d'intervenir

Un any més, i ja en van tres de seguits, el Cos de Bombers ha reduït els seu nombre d'intervencions. És un dada molt, molt positiva, per tot el que representa de millora de la seguretat, el benestar i la qualitat de vida de Barcelona. Podem felicitar-nos perquè durant el 2011 es van reduir en un 12,4% els incendis i en un 11,7% els salvaments. Però són xifres, estadístiques: només aquells que han patit en la pròpia pell una situació de risc o els que, com els bombers, en veiem a diari les conseqüències, poden valorar la magnitud real que reflecteixen aquestes dades. Avui, atenem 1.050 salvaments i 900 incendis menys que fa cinc anys. Tots nosaltres podem intuir el que això suposa: les víctimes que no han arribat a ser-ho, els acci-

dents que no s'han produït, les vivendes que no han cremat... Avui, per tant, quan ens felicitem per la bona feina que hem fet enguany des de l'SPEIS, ens felicitem tant pels bons serveis que hem prestat com per aquells on no ha calgut que hi intervinguéssim.

Perquè aquest "no haver d'intervenir" és també una missió cabdal de Bombers de Barcelona. L'aposta decidida per les accions de prevenció operativa, que enguany hem incrementat en un 64,6%, per la vigilància constant de l'entorn, pel control de les situacions de risc i, com no, per la conscienciació ciutadana, ha estat la clau perquè, avui, Barcelona i els seus ciutadans visquin i se sentin més segurs. 🚒

Vuit bombers ferits per una explosió a Sarrià

Una forta deflagració durant les tasques d'extinció d'una botiga incendiada al carrer Santa Amèlia provoca danys d'importància a dos bombers i fereix de diversa consideració uns altres sis i tres vianants

Els fets van tenir lloc el 13 de febrer, durant una intervenció per incendi en una botiga de roba vintage situada al número 24 del carrer Santa Amèlia, al barri de Sarrià. Bombers va rebre l'avís minuts abans de les sis de la tarda per part dels propietaris del local Temyma. En obrir la botiga per la tarda, havien notat olor a cremat i havien vist fum i flames que sortien del fons del local. Ells mateixos havien intentat apagar el foc amb un extintor de pols. En arribar les primeres dotacions, el propietari afirma que al local no hi ha cap conducció de gas ni productes inflamables. S'estableix la taula de control i es revisa l'escala de l'edifici, confinant els veïns als seus pisos. Un equip format per tres bombers accedeix a la tenda amb una mànega per apagar l'incendi, mentre el sergent i el cap de sector controlen la intervenció des de l'exterior.

Ona expansiva

L'equip s'interna dins el local i va ruixant amb pulsacions d'aigua. El fum ho inunda tot. Després d'una dificultosa recerca, es localitza el focus de l'incendi a la part del darrere de la botiga, en una petita habitació que fa

de magatzem. El grup de bombers procedeix a extingir les flames i, un cop sufocades, llancen aigua al sostre per refredar els gasos acumulats. Llavors, es produeix la deflagració. L'explosió rebenta l'envà de l'habitació, el qual, en desplomar-se, deixa atrapat al bomber Juan Carlos Aranda. La deflagració també llança a terra al bomber Aleix Elías, situat darrere seu, arrencant-li la màscara del casc. L'ona expansiva és tan potent que trenca la porta i les vidrieres de la botiga. Sota una pluja de vidres, els efectius que són davant l'entrada de la tenda surten projectats contra unes motos aparcaades a la vorera. La trenca-dissa fereix fins i tot tres vianants que en aquell moment passaven per l'altra banda del carrer.

► Un vianant va gravar amb el seu mòbil el moment exacte en què es produïa la deflagració

L'ona expansiva també va ferir de forma lleu un home de mitjana edat, el seu fill de 8 anys i una dona que eren a l'altra banda del carrer

Onze lesionats

Immediatament després de la deflagració, un equip entra al local i rescata al bomber atrapat per la caiguda de l'envà. S'ordena tancar el gas de tot l'edifici i es procedeix a rematar els focus de foc que encara cremen. La deflagració deixa ferits cinc bombers: Juan Carlos Aranda (traumatisme craneo-encefàlic), Aleix Elías (braç trencat), Carlos Pérez (ferides i talls) i Óscar Morillo i Sergi Andrés, amb ferides a les mans. Tots són traslladats al Clínic, el primer en estat greu, tot i que seran donats d'alta en els dies següents. Tot i seguir inicialment en servei, uns altres tres efectius colpejats per l'ona expansiva –Pedro Torres,

Fco. Jesús del Río i Jordi Asín– són atesos més tard a la mútua i al dispensari del parc per lesions múltiples. Els vianants afectats són un home de 33 anys i el seu fill petit de 8, que són atesos pels sanitaris per algunes contusions i traslladats a l'Hospital de la Vall d'Hebron, i una dona de 40 anys amb un petit tall a la cara que és atesa i donada d'alta *in situ*.

Acumulació de gasos

Malgrat la potència de la deflagració, ni la botiga ni l'edifici no presenten cap afectació estructural, i només cal apuntalar el soterrani de la tenda per una petita esquerda. Els primers indicis apunten a un foc d'origen elèctric, mentre que l'acumulació de gasos al sostre en forma de volta del magatzem hauria donat lloc a la deflagració. La inspecció posterior ha revelat l'existència d'una canonada de gas que, en fondre's, hauria provocat una fuga simultània a la de la resta de gasos acumulats. Els fets estan sent investigats pels tècnics de Bombers. 🚒

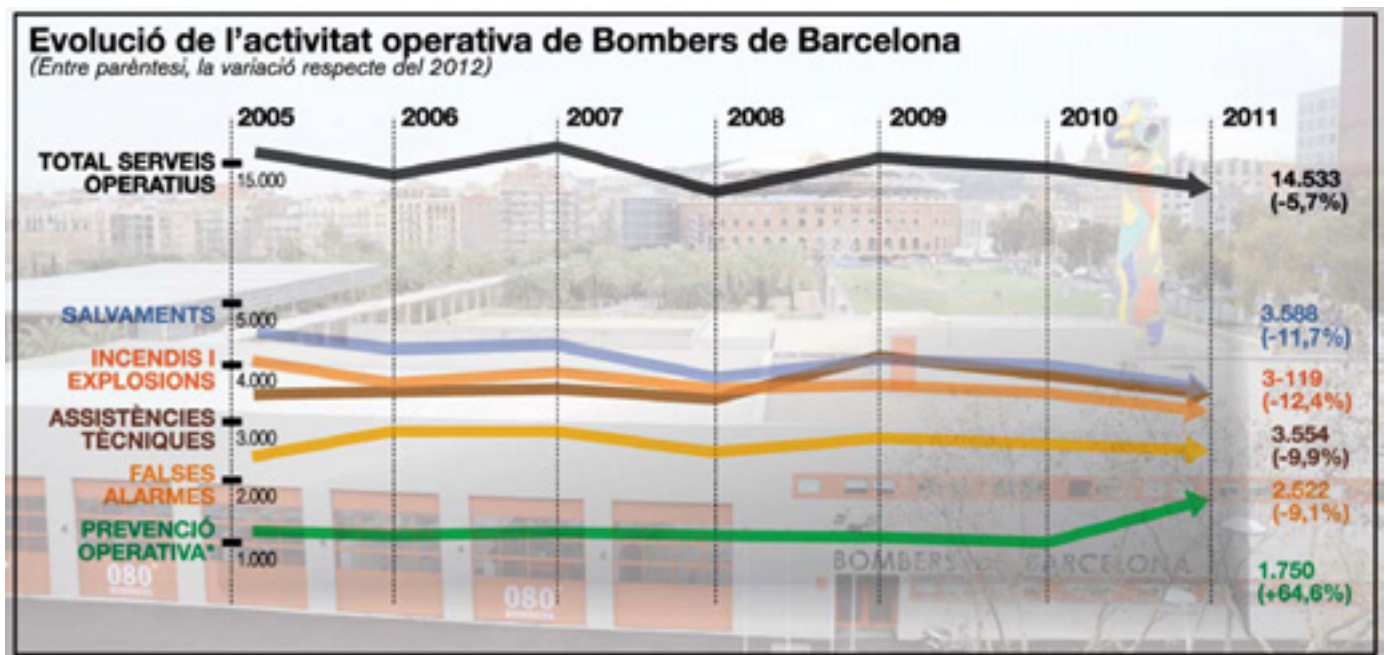
▲ La deflagració va destruir la botiga i va ensorrar els envans, però va deixar intactes tant l'estructura com els pisos adjacents

La seqüència de l'explosió

Cada vegada són més les imatges, en forma de fotografies i vídeos, que documenten les intervencions dels bombers, sobretot d'ençà de la incorporació de càmeres digitals als diferents parcs. En aquesta ocasió, però, va ser una persona que en aquell moment transitava pel carrer i que es va aturar a observar l'escena, la que va aconseguir gravar amb el seu telèfon mòbil tota la seqüència prèvia i posterior a la deflagració. Podeu veure la gravació completa a Youtube, sota l'epígraf: "Espectacular explosió d'una tenda a Barcelona".

Dràstica caiguda de les intervencions durant el 2011

Barcelona va registrar l'any passat un 12,4% menys d'incendis i un 11,7% menys de salvaments. Bombers manté la seva activitat gràcies a l'aposta decidida per les accions de prevenció operativa

L'SPEIS va participar en 14.533 intervencions durant el 2011, un 5,7% menys que l'any anterior.

Però és una dada un xic enganyosa: els requeriments per emergències van caure de manera molt més dràstica. En concret, l'any passat Bombers va intervenir en 3.119 incendis, un 12,4% menys que els registrats durant el 2010, en 3.588 operacions de salvament (-11,7%) i va efectuar 3.554 assistències tècniques (-9,9%).

Tres factors expliquen aquesta evolució tan positiva. D'una banda, la bonança climatològica, doncs el 2011

ha estat un any amb menys temporals, aiguats, nevades i incendis forestals que temporades precedents. De l'altra, la major conscienciació ciutadana, tant a casa com al carrer. I, finalment, el factor professional: la Divisió de Prevenció i Protecció Civil ha efectuat 4.952 inspeccions, informes i serveis d'assessorament, un 2,3% més.

Per compensar el descens d'activitat i aprofitar-lo per millorar la protecció de la ciutat, Bombers ha incrementat un 64,6% les accions de prevenció operativa com reguardes o recorreguts de vigilància i coneixement del territori.

Ràpids i segurs

Una altra dada positiva que deixa el balanç del 2011 és el temps d'arribada al lloc de l'emergència. Les dota-

El Parc de Montjuïc ha assumit un 55% més de serveis dels que atenia Drassanes, alliberant de sortides les dotacions de Llevant i Zona Franca

cions de Bombers van arribar en menys de 10 minuts en el 96,95% dels incendis i en el 96,32% dels salvements urgents, uns registres similars als d'anteriors campanyes. Els equips sanitaris de l'SPEIS van dur a terme 1.620 assistències sanitàries en el decurs de tota mena de serveis. Les falses alarmes tornen a baixar, un any més, i ho fan quasi en una desena part. Així i tot, segueixen representant 2.522 sortides cada any: una de cada sis vegades que sona la sirena als parcs, l'avís acaba en un no-res.

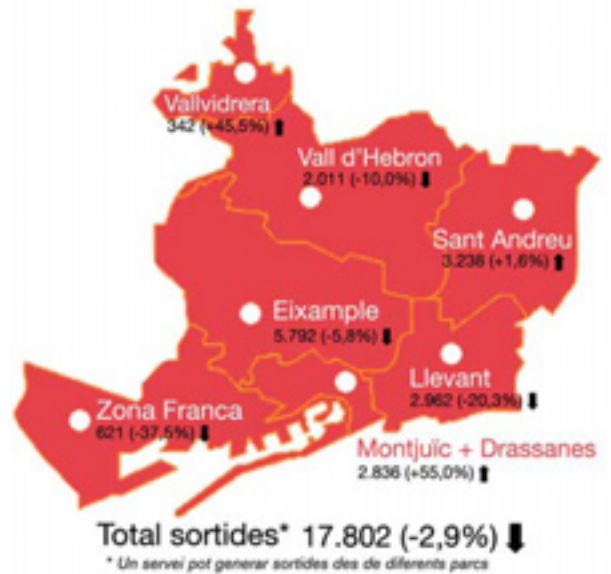
Serveis més repartits

L'Eixample és el districte on més vegades intervenen els bombers, seguit per Sants-Montjuïc (inlúit per les reguardes al Port), Sant Martí,

Ciutat Vella i Sarrià-Sant Gervasi (on es concentren els recorreguts de vigilància per Collserola). Al llarg del 2011, l'SPEIS també va fer una dotzena d'intervencions fora del terme municipal, sobretot a L'Hospitalet de Llobregat i Sant Adrià del Besòs, però també a Badalona, Sant Boi i altres poblacions de l'entorn. El descens de les intervencions i, molt especialment, la posada en marxa del Parc de Montjuïc, s'ha reflectit en la distribució de sortides per parcs. Així, en tot just nou mesos, el nou parc de l'avinguda de Josep Carner ha assumit un 55% més de serveis que els que s'atenien

en un any des de l'extint Parc de Drassanes. I ho ha fet a costa d'estalviar sortides a les dotacions de Llevant i de Zona Franca. 🚒

Nombre de sortides per parcs

Josep Maria Fontclara, nou director de Bombers

El fins ara director d'Operacions i Serveis del FC Barcelona substitueix en el càrrec a Joan Pedreny, qui seguirà com a director adjunt de l'SPEIS

L'Ajuntament de Barcelona ha nomenat Josep Maria Fontclara com a nou director del Cos de Bombers de Barcelona. De 52 anys, enginyer industrial i MBA per l'escola de negocis ESADE, Fontclara arriba amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'eficiència del Cos i de modernitzar-ne el funcionament per adaptar-lo a les noves necessitats i realitats ciutadanes. Una de les prioritats del nou director serà la revisió i actualització del Pla Director de l'SPEIS, que ha de definir el desenvolupament futur del Servei d'aquí a l'any 2020.

La notícia es va fer oficial el passat 13 de març. El canvi del màxim res-

ponsable intern de l'SPEIS, però, no afecta a la resta de l'estructura directiva, que seguirà en mans dels seus actuals responsables Miquel Àngel Fuente (Divisió d'Operacions) i Santiago Rovira (Divisió de Prevenció i Protecció Civil).

Continuïtat a la casa

El fins ara director de Bombers de Barcelona, Joan Pedreny continuarà treballant per al Cos com a director adjunt. Un lloc de responsabilitat que permetrà seguir posant en valor els seus 24 anys d'experiència a l'SPEIS (va entrar l'any 1988), i els gairebé cinc que ha exercit les funcions de director del Servei. 🚒

Perfil professional

Nascut a Barcelona el 1959, Josep Maria Fontclara conjuga el vessant tècnic amb l'empresarial. És llicenciat en Enginyeria Industrial per la UPC i màster en administració d'empreses (MBA) per ESADE. Al llarg de la seva carrera professional ha desenvolupat càrrecs de responsabilitat en empreses del sector industrial com Schneider Electric, Pirelli o Punto Blanco. La seva darrera responsabilitat ha estat com a director de l'Àrea d'Operacions i Serveis del FC Barcelona.

El nou vestit de pluja i vent

L'SPEIS incorpora al vestuari personal dels bombers un conjunt de parca i sobre-pantalons impermeables i resistent al fred i el vent.

La nova indumentària millora la comoditat i la seguretat dels bombers que participin en operacions de salvament o assistències tècniques en situacions de tempesta, nevada, temporal o en entorns marítims. El conjunt està format per una parca i uns sobre-pantalons, fabricats en un teixit laminat de Gore Tex, que protegeixen de l'aigua, el fred i el vent, garantint alhora un bon confort i la necessària llibertat de moviments que requereixen les tasques operatives, gràcies a una membrana interior altament transpirable, lleugera i flexible.

Màxima visibilitat

Donat el seu ús en exteriors, el vestit de pluja compleix la normativa de roba d'alta visibilitat, tant de dia, gràcies al color taronja fosforescent, com en la foscor, per les bandes reflectants. Tot l'equip és perfectament combinable amb la resta de peces del vestuari operatiu de Bombers de Barcelona.

Utilització

L'equip de pluja no protegeix de les altes temperatures ni dels efectes mecànics i, per tant, no s'ha d'utilitzar en situacions que impliquin aquests factors com incendis, excarceracions o intervencions que requereixin un nivell de protecció més alt. Aquest EPI és d'ús exclusiu en horari laboral. Fora de la guàrdia, únicament es farà servir per realitzar tasques relacionades amb el Servei: formació, representació, trasllats...

L'equip de pluja no protegeix de les altes temperatures ni dels efectes mecànics, i no s'ha d'utilitzar en situacions que impliquin aquests factors

Uniformitat i conservació

Cada bomber guardarà el seu equip de pluja dins el seu armariet de roba d'intervenció, i se l'endurà amb ell quan hagi de canviar de parc. En previsió de pluges, i a instàncies del cap de torn, es col·locarà l'equip a l'armariet de presència. En serveis urgents sempre se sortirà amb l'equip de protecció posat, agafant el vestit de pluja per ser utilitzat posteriorment si fos necessari. Si es tracta d'un servei no urgent, les dotacions es podran equipar al mateix parc. Durant les intervencions sempre s'utilitzaran les dues peces conjuntament. En tornar al parc, si el vestit de pluja està mullat caldrà assecar-lo —a l'aire lliure o mitjançant l'assecador— abans de tornar-lo a guardar. 🚒

Equip de pluja i vent

Fabricant: Sasatex   **Model:** Rescat

Composició: teixit laminat de Gore-Tex

Utilització: intervencions per salvament o assistències tècniques a l'exterior

Estàndards: EN 343 de protecció a la pluja / EN 471 de roba d'alta visibilitat

Incendi al mercat de Sant Martí

▲ Un bomber realitza tasques de ventilació amb aigua a l'interior del mercat

El foc es va originar per un curtcircuit en una càmera frigorífica del soterrani i va obligar a desallotjar tot l'edifici

Un incendi va fer desallotjar el mercat de Sant Martí, el passat 9 de març. Un empleat d'una parada de congelats, alertat perquè s'havia quedat sense llum, va baixar al soterrani on cada parada té el seu magatzem particular i va detectar el foc, que ell mateix va intentar contenir amb ajuda d'un extintor i una mànega. En arribar els bombers, el mercat havia estat parcialment desallotjat i el fum inundava el soterrani i part de la plan-

ta principal, on hi ha la majoria de parades. Mentre s'evacuava el personal que encara quedava, dos equips de l'SPEIS es van internar al soterrani: un per localitzar i rescatar l'empleat de la parada, que seguia lluitant tot sol contra el foc, i l'altre per trobar i extingir el focus de l'incendi.

Tancament preventiu

A conseqüència del fum, van resultar intoxicats un agent de la Guàrdia

Urbana que havia participat en el desallotjament i l'empleat de la parada. L'incendi també va deixar completament malmesos el magatzem on s'havia originat l'incendi, una altre magatzem contigu i la instal·lació elèctrica de l'edifici. El fum va afectar la resta del mercat i els aliments frescos que hi havia a les parades. Bombers va mantenir tancat el mercat durant tot el dia, fins a ventilar el fum acumulat i comprovar que el foc no hi havia provocat danys estructurals. El mercat va poder reobrir les seves portes el dia següent, dissabte, després que els tècnics de l'Agència de Salut Pública de Barcelona revisessin l'estat dels productes exposats a les parades. 🚒

Crema una nau abandonada

Un foc per causes desconegudes va destruir parcialment una nau en desús al carrer D de la Zona Franca, el passat 8 de març. L'incendi va cremar 50 m² de bobines de paper i material inflamable i en va fer caure la coberta. Bombers va enviar cinc vehicles des de Montjuïc i Zona Franca, que van com-

tar amb el recolzament d'una dotació del Prat de Llobregat –que havia vist el fum quan tornava d'un altre servei i d'una altra de Parcs i Jardins. Les dotacions de l'SPEIS van extingir l'incendi amb dues línies de 45 i una de 25 mm. Un cop controlat, van acabar-lo de sufocar amb escuma CAF. 🚒

Quatre focs per espelmes

Els incendis van cremar les respectives vivendes i van posar en risc una desena de persones

El primer i més perillós va tenir lloc l'1 de gener en un tercer pis del passatge Massaguer, a tocar de la Rambla del Poblenou. Una espelma encesa sobre una lleixa va originar un foc al rebedor, deixant un matrimoni i els seus fills de 8 i 6 anys i un bebè de 9 mesos atrapats a l'in-

terior de la vivenda, mentre aquesta s'anava omplint de fum. La parella es va refugiar en una habitació interior, des d'on, amb l'ajuda dels veïns, van treure els nens per una finestra que donava a l'escala. La ràpida arribada dels bombers va permetre extingir el foc i rescatar els pares.

62 avis reallotjats a Les Corts

L'incendi d'un bloc d'apartaments tutelats per a gent gran va obligar a reallotjar-ne tots els veïns, la tarda del 28 de desembre. Un cop les dotacions de Bombers van haver extingit l'incendi, es va constatar l'origen elèctric del

foc. La intensa fumera va intoxicar sis veïns, que van haver de ser traslladats a l'hospital amb afectacions lleus. Cinc d'ells van ser donats d'alta al dia següent. En la revisió posterior de l'edifici, situat al carrer Montnegre, els tècnics van determinar que no

En aquest estat va quedar la segona planta d'una casa de Pedralbes, on una espelma descuidada va originar un virulent foc, el passat 16 de febrer

Tres en 10 dies

Al febrer, les espelmes van originar tres nous incendis. El dia 6, un foc va cremar una habitació a Can Baró. La inquilina, que esperava els bombers a la porta, va explicar com, en voler encendre una espelma, el llumí li havia caigut al llit i aquest s'havia encès. Tant la dona com una veïna van ser hospitalitzades per intoxicació. Un dia més tard, unes espelmes prenién al bany d'un pis de Via Júlia. Confinat l'incendi dins la cambra, latent i sense reflectir flames, els productes generats de la combustió van danyar tota la vivenda.

Encara més espectacular va ser el foc que, el 16 de febrer, va cremar la segona planta d'una casa de l'avinguda Pearson, a Pedralbes. La virulència del foc va obligar a muntar dues línies exteriors de 25 mm i una interior de 45 mm per atacar-lo i evitar que es propagués a la resta de plantes. L'estadant s'havia adormit amb la televisió en marxa i una espelma encesa. 🚒

L'any passat, Bombers va intervenir en 928 incendis originats per foc directe com fogons, espelmes o cigars

Un mort a Les Planes en cremar-se la seva barraca

L'home, de 76 anys d'edat, va ser trobat pels Bombers entre la runa després de cremar-se la casa que ell mateix s'havia fabricat al carrer del Violer, enmig de la zona forestal de la urbanització de Les Planes. El 080 havia rebut l'avís per part d'un veí de la zona, minuts abans de la mitjanit del 22 de febrer. En arribar, el foc ja havia devorat quasi tota la barraca, fent col·lapsar el sostre i els envans.

Bombers va desplaçar al lloc fins a sis dotacions, doncs les primeres informacions indicaven, erròniament, que les flames s'havien estès a una zona boscosa propera.

La barraca, autoconstruïda de forma il·legal, prenia directament l'electricitat d'un pal de la llum situat a les immediacions, fet que va poder originar el foc i que va produir nombroses explosions durant la intervenció. 🚒

Mor una dona en un incendi a Vilapicina

Una dona de 59 anys, veïna del barri de Vilapicina, a Horta-Guinardó, va ser trobada morta a casa seva, el passat 26 de desembre. Bombers va rebre l'avís a les onze del matí per un foc en un àtic del

carrer Amílcar. Tot i la ràpida intervenció per apagar les flames, que havien pres en un matalàs, la dona va ser trobada a dins del pis ja sense vida. El foc no va afectar l'estructura de l'edifici ni cap altra vivenda del bloc. 🚒

Un incendi revela una plantació secreta de marihuana

Un foc en un local del carrer de Casanova va acabar amb la descoberta d'un viver amb 150 plantes de cànnabis. L'establiment es presentava com un club de fumadors de pipa i era regentat per tres joves veïns de Sarrià, els quals, presumptament, l'utilitzaven a l'hora de la veritat per comercialitzar la marihuana que ells mateixos produïen en un petit habitacle annex. El viver estava separat de la zona d'atenció al públic per una porta tallafoc, i va ser descobert intacte pels bombers després d'extingir l'incendi al local. Els Mossos ja han detingut als tres joves, que afronten una acusació per cultivar i vendre droga. 🚒

Un xoc de trens causa 25 ferits

Nou ensurt a les línies de Renfe. El 19 de gener, en hora punta de la tarda, un Rodalies que circulava entre les estacions del Clot i Arc de Triomf va envestir un tren hotel Talgo buit que estava estacionat a les vies. L'accident va aturar en sec el Rodalies, provocant contusions i alguna lesió cervical a 25 passatgers, tot i que només un va ser traslladat a l'hospital. Bombers i el SEM van participar en l'evacuació dels ferits i dels vora 200 passatgers que viatjaven al tren. 🚒

Foc reciclat. La sortida de Vall d'Hebron intervé en un dels nous camions de recollida d'escombreries propulsats a gas, que es va incendiar el passat 7 de març a tocar del Cottolengo, a l'entrada est del Parc Güell. El foc va afectar el sistema neumàtic del vehicle, impedit obrir el compartiment de càrrega. Un cop la temperatura va dilatar la caixa del camió, els equips d'extinció van poder inundar-la d'escuma i apagar per complet les flames, salvant tota la resta del vehicle.

▼ La vídua del company Pablo Calvo es dirigeix a la multitud congregada al Parc de Llevant, durant la diada patronal del passat 8 de març.

Diada d'or a Llevant

Més de 300 bombers en actiu i jubilats van participar en la festa patronal de Sant Joan de Déu al Parc de Llevant, en la que es va entregar la medalla d'or a títol pòstum al company Pablo Calvo

La diada va començar de bon matí amb la tradicional ofrena floral a l'estàtua en homenatge als bombers caiguts. Un moment particularment emotiu en un any en què ens han deixat molts, massa companys, dels quals no es va oblidar el capellà i amic de Bombers mos-sén Fernández, en el seu discurs a la porta del Parc de Llevant.

El 8 de març, el parc del carrer Castella va ser un autèntic calder: més de 300 bombers en actiu i jubilats s'hi van reunir per celebrar junts Sant Joan de Déu, diada patronal de Bombers de Barcelona. Ente ells, també,

els 30 futurs bombers recent sortits de l'Institut de Seguretat Pública.

87 guardonats

L'acte de lliurament de guardons per antiguitat i jubilació va començar amb el discurs de l'encara director Joan Pedreny. I ho va fer davant un auditori més concorregut que mai: 37 bombers que s'han retirat durant el 2011 van recollir la reproducció de la Genoveva, últim record físic –juntament amb el casc– que s'enduran del Servei, i es va lliurar la medalla de bronze a 24 companys que han complert un quart de segle en actiu a la casa. Una condecoració

amb un plus afegit, doncs comporta un premi en forma d'un mes de vacances 'extra'. Amb ells, també van pujar a l'escenari per rebre la Geno-

El Patró va servir per homenatjar 37 bombers recent retirats, 24 que han complert un quart de segle de servei actiu i 26 jubilats entre els 82 i els 85 anys

veva 26 bombers jubilats que enguany han complert entre 82 i 85 anys. Eren el darrer grup de jubilats que en el seu dia no havien rebut aquest homenatge, instaurat en 1995.

Medalla d'or

El moment més emotiu del matí es va viure durant l'entrega de la medalla d'or al sofriment, a títol pòstum, per al company Pablo Calvo, mort el juny de l'any passat després de patir un accident mentre estava de servei al Parc de Montjuïc. La seva vídua, portant la seva fotografia emmarcada sota el braç, va dirigir unes paraules als que

només fa uns mesos eren els companys del seu marit: "Gràcies a tots pel vostre suport, i recordeu sempre el qui va ser el vostre amic i company". Un agraïment al que, tot seguit, va afegir una nota reivindicativa: "Per molta crisi que hi hagi, mai no podem permetre que les retallades afectin a les condicions de treball i a la seguretat dels bombers".

La promesa d'un vell parc

El guant va ser recollit només uns instants després per l'alcalde Xavier Trias, en el seu discurs de cloenda de l'acte. "Bombers és un cos molt esti-

mat pels barcelonins, i també pel seu Ajuntament. No deixarem d'invertir per garantir que pugueu fer la vostra valuosa feina en les millors condicions", va assegurar. I, acte seguit, va posar la primera pedra d'aquest compromís, anunciant que "durant aquest mandat" l'Ajuntament convertirà l'històric Parc del Poble-Sec en les noves dependències centrals de Bombers de Barcelona. Un anunci llargament esperat i reivindicat per tot el personal del Cos, que va fer esclatar en visques i aplaudiments els centenars de bombers aplegats a la sala d'útils del Parc de Llevant. 🚒

Com intervenir amb vehicles a gas

En marxa a tots els parcs un programa d'accions formatives sobre els nous camions de recollida d'escombreries propulsats per gas

La nova contracta de la neteja (vigent per als propers 10 anys) ha substituït la pràctica totalitat dels camions de recollida d'escombreries i de reg de carrers. Ara, un 95% de la flota d'aquests vehicles funciona a gas, un sistema de propulsió que obliga a estar atent a les seves particularitats en el cas d'intervenir-hi per un incendi o per un accident de trànsit. Bombers de

Barcelona i Medi Ambient han posat en marxa un programa d'accions formatives a tots els parcs i torns, perquè els bombers es familiaritzin amb aquests vehicles i amb el procediment d'intervenció específic.

Canvis al PROCOP

Les sessions de formació van començar el 19 de març i han servit per presentar i analitzar els dos principals

La dotació de Llevant atén les explicacions sobre els nous camions propulsats a gas que fa servir Medi Ambient, el passat 19 de març

models de vehicles que fan servir els equips de neteja. En els propers mesos està previst organitzar una altra acció similar, centrada en aquest cas en la flota d'autobusos a gas de TMB. L'entrada en funcionament dels nous camions de la neteja també ha obligat a actualitzar el Procediment Operatiu d'Intervenció amb Vehicles a Gas, adaptant alguns apartats a aquesta nova tipologia de vehicles. 🚒

Formació en radioactivitat

La Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) acull, entre abril i maig, tres edicions del curs de protecció radiològica. Una formació dirigida a millorar la capacitat dels comandaments tècnics i operatius de l'SPEIS en situacions de risc

per radioactivitat. Un fet improbable a Barcelona però que, de produir-se, requereix coneixements especialitzats. El curs dura 15 hores, amb una part teòrica i una altra pràctica, i s'imparteix a les instal·lacions de l'Institut de Tècniques Energètiques de la UPC. 🚒

Eines digitals per ajudar a difondre els procediments

La Unitat de Procediments i Planificació elaborarà presentacions en format Flash de tots els procediments operatius per afavorir-ne la difusió

Les presentacions es basen en un aplicatiu visual creat en Flash, pel qual es pot navegar com si fos una pàgina web: accedir als diferents punts del procediment, desplegar menús i esquemes, i fins i tot visualitzar vídeos explicatius.

Tot plegat, amb un disseny visualment agradable, modern i molt intuïtiu.

La primera d'aquestes presentacions, sobre el Procediment d'Intervenció de Vehicles a Gas, ja està disponible a la Intranet de Bombers de Barcelona, i ja n'hi ha elaborades dues més: una basada en el Procediment Operatiu de Càrrega i Descàrrega de Matèries Perilloses al Port i una altra sobre el d'Extinció de Vehicles a l'Exterior.

Base documental

En els propers mesos, s'aniran incorporant a la base documental les presentacions de tots i cadascun dels procediments operatius de Bombers de Barcelona. A més, tots els nous procediments que es publiquin, ja ho faran acompanyats de la seva corresponent presentació en Flash. L'objectiu és contribuir a una millor difusió dels procediments i de les pautes de seguretat que han de seguir els bombers durant les intervencions, a partir d'una eina que els comandaments podran projectar i utilitzar en les sessions de formació teòriques i pràctiques als parcs. 🚒

Jornades sobre plaques solars i línies d'alta tensió

Bombers coorganitza amb l'Agència de l'Energia de Barcelona i REE dues sessions sobre intervenció en instal·lacions fotovoltaïques i elèctriques

La presència de corrent elèctric és un risc habitual en moltes de les intervencions que duu a terme el Cos de Bombers de Barcelona. D'aquí, la importància de mantenir actualitzats al màxim els coneixements sobre manipulació i mesures de seguretat al voltant d'aquest tipus d'instal·lacions de subministrament.

L'Escola de Formació de la Zona Franca va acollir, els dies 21 i 28 de març, dues sessions dobles dirigides a millorar el coneixement operatiu dels bombers de Barcelona en aquest àmbit. La primera sessió va versar sobre la sistemàtica d'intervenció en instal·lacions solars, tant tèrmiques com fotovoltaïques, i va anar a càrrec d'Elisabet Gallardo,

tècnica de l'Agència de l'Energia de Barcelona, i de Joan Andrés, cap de guàrdia de l'SPEIS. La segona part de la sessió va aprofundir en el coneixement de les línies elèctriques d'alta tensió, i va ser impartida pels tècnics de la companyia Red Eléctrica Española Agustí Garcia (expert en manteniment de línies) i Vicenç Durà (subestacions). 🚒

Extinció de vehicles a l'exterior

Explosions, peces que surten projectades, gasos tòxics... Els automòbils moderns han multiplicat el risc vinculat a un foc de vehicle. Un grup de bombers ha estat treballant des de fa més de dos anys per elaborar una sistemàtica d'intervenció

“En l'actualitat, l'incendi d'un vehicle comporta més fums, més toxicitat, més temperatura, elements de pressió, risc de projecció d'elements i la possibilitat d'energies alternatives. En definitiva, un augment de riscos”. Així comença el redactat del Procediment d'Extinció de Vehicles a l'Exterior, el nou procediment operatiu que actualitza la sistemàtica d'intervenció de Bombers de Barcelona en aquest tipus de serveis.

“El foc de vehicle estava englobat amb els focs de contenidor, no se li donava massa importància —explica el caporal Carles Gimeno, uns dels seus promotors—. Anys enrere, un vehicle era xapa, motor (sempre de benzina o gasoil) i dipòsit. Però els

vehicles han evolucionat molt i nosaltres també havíem d'evolucionar”.

Arriscar per res?

Els automòbils d'ara no són com els d'abans. Aquesta és la clau per replantejar la forma com s'ha d'intervenir en focs de vehicles. I és que els models actuals poden dur envasos pressuritzats als amortidors, contraportes, capó motor, flascons i bosses dels airbags, pirotècnia als cinturons de seguretat, plàstics i aliatges que en cremar poden produir fums tòxics... “Han augmentat els riscos i, per tant, calia canviar la sistemàtica d'actuació, sobretot entre els veterans, acostumats a què no passi res en aquestes intervencions”, explica el sergent Fernando Jovellar. I més si tenim en compte que un cotxe,

Respectar la distància, equipar-se amb l'EPR, atacar el foc des d'un angle de 45° i cobrir amb escuma les fuites de combustible són algunes claus de la nova sistemàtica

avui, per poc que es cremi ja és enviat a desballestar. “No hem de prendre cap risc important per salvar un cotxe en flames: només són danys materials i de seguida és considerat sinistre total”. D'aquí la idea d'apostar per un atac defensiu en la majoria de casos, sense pressa i prioritant la seguretat.

Riscos

Per elaborar el Procediment, s'han analitzat tots els components i materials que poden dur els vehicles, com reaccionen amb el foc i els riscos que comporten en combustió.

Explosions i projeccions

Envasos a pressió, acabats plàstics que deixen anar gasos en cremar o la mateixa estructura del vehicle, que sovint està feta d'aliatges amb magnesi o alumini que, en combustió, reaccionen amb l'aigua. Tot això pot produir projeccions i deflagracions, i fa essencial respectar la distància de seguretat. La zona calenta s'establirà a no menys de 5 metres del vehicle afectat, la tèbia a 10 metres addicionals i la freda mai estarà a menys de 15.

Toxicitat

En cremar, alguns elements del vehicle poden desprendre gasos d'elevada toxicitat. Per això, tot i estar a l'exterior i encara que el fum no vingui cap a nosaltres, cal atacar el foc protegits sempre amb l'EPR. No cal inhalar res perjudicial per un cotxe que no tornarà a rodar.

Energies alternatives

És bàsic identificar si el vehicle que crema funciona amb una energia alternativa (GLP, gas natural, híbrids, elèctrics...), doncs varia la forma d'actuació. Aquest procediment està orientat a treballar amb vehicles de motor tèrmic (gasol i benzina), recentment s'ha actualitzat el de vehicles industrials a gas natural i s'està treballant en el de vehicles de propulsió elèctrica amb bateries d'alta tensió.

▲ Sobre aquestes línies, un dels diversos components interns del vehicle que pot explotar en cas d'incendi

“No hem de prendre cap risc important per salvar un cotxe en flames: només són danys materials i de seguida és considerat sinistre total”

Projecte compartit

Vall d'Hebron va ser el parc on va germinar la idea que calia un nou procediment. “Va sorgir arran de veure un company veterà que prenia molts riscos en aquest tipus d'intervencions”, expliquen Jovellar i Gimeno. Aquella presa de consciència va coincidir amb dos serveis en què companys d'altres parcs van enregistrar com explotaven una moto i un monovolum mentre hi estaven intervenint.

En els dos anys i mig que ha durat l'elaboració del procediment, moltes persones han posat el seu gra de sorra: aportant coneixement, experiència, hores i voluntat. El procediment sintetitza aquest treball “que donaria per fer un llibre”, concretant les idees clau que ha de tenir un bomber davant un foc vehicle. Per ajudar a implantar la nova sistemàtica, la Unitat de Procediments ha elaborat una fitxa que duran els vehicles i una presentació visual per difondre-la entre el personal. 🚒

Intervenció

El Procediment posa negre sobre blanc què ha de fer cadascun dels integrants de la dotació i com s'han de col·locar els efectius i els vehicles.

Sortida tipus

Es diferencien dues sortides tipus segons el nombre de vehicles i l'abast del foc: de nivell 1 amb un tanc, quan cremi un cotxe o una o diverses motos; i de nivell 2 amb dos tancs i ambulància, quan cremin dos o més cotxes, un camió o un autobús.

Fuita de combustible

L'altra variant clau és si s'ha produït o hi ha risc que es produeixi un vessament de combustible, doncs això pot generar una expansió del foc a més vehicles. En aquests casos, s'intentarà contenir el vessament, es cobrirà amb escuma i es farà el possible per evitar que es filtri al clavegueram.

Ubicació

El tanc se situarà a sobrevent –per evitar l'afectació per fum–, mantenint contacte visual amb el vehicle afectat i, en vies ràpides, fent de barrera de la zona de treball. En cas de pendent, s'ubicarà a la zona alta, de forma que una fuita de combustible mai pugui anar en la seva direcció.

Angle d'atac

També és essencial aprofitar els propis muntants del vehicle com a element de protecció: si ens aproximem des d'un angle de 45 graus, evitant les finestres i parabrises, si sortís disparat alguna peça del vehicle estariem resguardats.

L'ACE de Bombers de Barcelona ha fet donació del romanent de les quotes de l'any passat a dues entitats d'ajuda a nens i joves en situació de risc

La Cultural dóna 6.000 € a dues ONG del Raval

“Ara mateix hi ha molta gent necessitada a la nostra ciutat, i els bombers podem fer alguna cosa envers aquestes persones”.

Moguts per aquesta reflexió, l'assemblea de socis de l'Agrupació Cultural i Esportiva (ACE) de Bombers de Barcelona va aprovar fer un gest per ajudar aquells qui més estan patint la crisi.

Ajuda per al Raval

La manera? Al tancament de l'exercici del 2011, l'ACE comptava amb un romanent de diners de 6.000 euros, que els seus socis van decidir destinar com a donació solidària.

Després d'estudiar diverses possibilitats, es va acordar repartir la donació a parts iguals entre la Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina i el Casal dels Infants del Raval. Dues ONG que treballen, des del barri del Raval, per ajudar a la integració i a la millora de la qualitat de vida d'infants i adolescents en situació d'exclusió social i de les seves famílies. Com no podia ser d'altra manera, la iniciativa solidària impulsada pels bombers de Barcelona va ser molt ben rebuda per ambdues entitats. Des de l'ACE no es descarta seguir col·laborant amb institucions d'aquest tipus en els pròxims anys. 🚒

▲ Una delegació de l'ACE va entregar els talons de 3.000 euros al Casal dels Infants del Raval (a dalt) i a la Fundació Salvador Gavina (sobre aquestes línies)

Els bombers col·laboren amb la donació de sang

Celebrar una festa amb actuacions musicals i activitats per a tots els públics per atreure donants que ajudin a reposar les reserves dels bancs de sang. Amb aquesta finalitat, el Palau Robert va acollir al gener la Marató de Donació de Sang de Barcelona, organitzada pel Banc de Sang i Teixits amb el suport,

entre d'altres, de l'Ajuntament. Bombers hi va contribuir doblement: col·locant una autobomba a les cotxeres del Palau Robert per mostrar-la als participants, i, de forma individual, a través de la donació de sang que van fer diversos companys. En total, 1.967 persones van donar sang al llarg dels dos dies que va durar la Marató. 🚒

Moltesgràcies
Barcelona

L'armariet del bomber

Visita dels bombers de Moscou

El passat 13 de març, una delegació formada per 7 bombers i comandaments del Cos de Bombers de Moscou va visitar el Parc de l'Eixample i el Centre de Gestió d'Emergències per conèixer els vehicles i equipaments que utilitza

l'SPEIS, la manera com s'organitza el servei operatiu i la seva tecnologia. La delegació va estar acompanyada en tot moment per una intèrpret, que va traduir als companys russos les explicacions dels amfitrions de la visita: el cap de parc Josep Ramon Carme i el cap d'àrea Pere Roca.

En memòria del Valentí

*El sol s'amaga un altre dia més, se'n va languidament.
Enriscat, s'acaba un altre dia amb els ulls clavats al sostre.
De veure passar el teu passat entre lo febril i la impotència.
Doncs ella t'atrapa i cerca sense espera.*

*En la penombra de l'incert.
Només el resplendor dels teus ulls de nen dolços.
Esquinçat, veuràs al mirall.
Cremat per la porció assassina, per l'estupidesa de lo real.
Per la lluita de teva vida,
de la teva boca abrasadora que només l'aigua sufoca.*

*El teu cos inert, el teu company conspira, el teu enemic.
Per ell vas sentir, vas riure, vas plorar i estimar.
Mai vas pensar en la seva traïció.
T'én vas perquè t'abandona al que més temps dedicaves.*

*L'únic refugi on deixaves niar
les teves inseguretats i laments,
els teus desigs i sentiments.
No pots continuar sense ell,
per aquesta maleïda unió, se t'emporta.*

*El teu cos inert,
contemplaràs el dia a dia entre somnis de roses i espines.
Tomaràs a creuar amb la barca, per última vegada,
el riu ombriu de la vida.
Tornaràs al teu món,
podràs dormir i palpar sense esperar l'incert
i entrar en ta soledat més dolça.*

*Entre muntanyes sense boira acostumaves a buscar,
errant només amb la teva companyia, la que més volies.*

*Amb aquell perfum suau que el vent et portava.
La teva inspiració en les alçades, tocant el cel.
Passaran les estacions, cada una amb la seva olor,
incliús gaudiràs de la pluja en teu cos,
l'humitat de la terra on tots arribarem algun dia.*

*Encara la teva ànima anirà rere els teus passos,
i tornarà una i mil vegades com un reflex del teu destí.
Per no ser natural, el teu adéu podrà esperar
i vagarà fins que cregui que te'l portes tot posat.*

*L'últim adéu dels teus estimats,
les empremtes de les mans suaus i tendres
que t'acariciaven.
On mil vegades vas deixar els teus petons prestats que,
com llàgrimes abocades sobre tu,
humitejaven les mirades.*

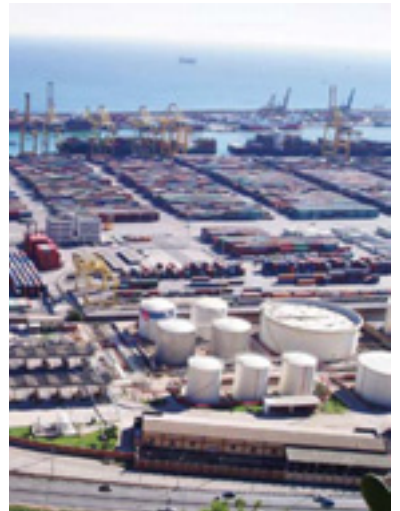
*Entre la impotència i el dolor,
buscarà per l'últim racó oblidat
i fugirà presa del més desitjat,
presa dels records i dels anhels inacabats.*

*Descansi en pau en Valentí.
Company i amic, mai t'oblidarem.*

Pere Tortosa i els amics d'en Valentí

Sabies que...?

La Marina del Prat Vermell és el barri on més serveis fa Bombers de Barcelona. Aquesta sorprenent dada, però, té una explicació: de les 736 intervencions que l'SPEIS va fer l'any passat en aquest barri de Sants-Montjuïc, 606 van correspondre a sortides de prevenció operativa per reguardes al Port, zona que està inclosa dins del seu territori. Els altres barris on més s'hi va intervenir l'any passat van ser el Raval (650 serveis) i la Dreta de l'Eixample (621).

Fe d'errades

En la pàgina 29 del número anterior de la revista Fahrenheit, al llistat de col·laboradors de la Unitat de Recolzament Tècnic faltava esmentar a Josep Maria Vila Morera, responsable del magatzem de vestuari i EPIs del Cos de Bombers.

Participa! Vols recomanar un llibre, una pel·lícula o un web sobre el món bomberil? Estàs muntant un equip esportiu o organitzant un viatge i vols animar els companys a participar-hi? Tens alguna anècdota de servei curiosa? **No ho dubtis: el Calaix de sastre és el teu espai. Escriu-nos un correu-e a: fahrenheit451@bcn.cat**

